

# Ireen Beke

## Wat je kan dromen, kan je ook doen...



foto: © Bart Denoif

Onderweg naar Scheldewindeke, een uur of zowat in de auto. Tijd om nog eens de cd te draaien die ik na lang zoeken vond in mijn platenarchief. 'Irish Stew, Good Folk', 1995... de vorige eeuw, inderdaad. Als de vrolijke wijsjes uit de boxen dwarrelen, worden warme herinneringen geprojecteerd op mijn netvlies: het gezellig dorpje Baardegem, de zon die kladders licht strooit op een overvol plein, met op het podium de muzikale dorpselden. Vijf kloeke kerels die kundig gitaar, fluit, mandoline en accordeon hanteren en sommige van hun streekgenoten voor het eerst in contact brengen met Folk. Tussen het mannelijk geweld staat echter ook een meisje van tweeëntwintig. Een beetje onwennig en broos weet zij met ontroerende ballades het publiek in te pakken. Bijna een kwarteeuw later ben ik onderweg naar datzelfde zangeresje. Het is echter niet meer dat timide meisje dat oude folkdeunen interpreteert, maar een sterke theaterpersoonlijkheid, een dame die de podia vult met een beklijvende voorstelling en die een cd opnam die de voorbije weken geen dag onbespeeld in het mooie hoesje bleef steken. Een hartverwarmend gesprek met Ireen Beke.

## Zo begon het

Geen traumatische belevenissen in haar kindertijd, geen getormenteerde jeugd, de biografie van Ireen is een kroniek van episoden uit een mooie kindertijd, een boeiende jeugd en een gelukkig familieleven. Want de familie is een constante. De oma's en opa's, de ouders, de kinderen, de geliefde, Ireen heeft over iedereen wel een mooi verhaal klaar. Vaak vind je deze verwanten poëtisch beschreven terug in haar liedjes en voorstellingen. Ze toont me de foto van haar grootmoeder die ons vanaf haar lijstje op de schouw aankijkt.

*"Ik heb altijd een heel sterke band met mijn oma gevoeld. Zij speelde piano en kon prachtig schilderen. Ze was heel creatief maar ze stierf toen ze tweeënvijftig was, een jaar voor ik geboren werd. Ik kreeg haar naam en zij is mijn inspiratiebron. Ik bedenk soms dat zij ook al die dingen had kunnen beleven die ik nu mag ervaren. Mijn moeder speelde ook piano en ze zong heel veel. Net als mijn vader, die zong ons elke morgen wakker met een aangepast lied over de zon, de regen, de sneeuw. Hij was een graag geziene toneelspeler in een amateurgezelschap. En dan was er ook mijn grootvader die dol was op viool. Om hem een plezier te doen heb ik in de muziekacademie voor viool gekozen. Die klassieke vioolopleiding was eerder een zware klus voor mij, niet echt mijn ding, waardoor de echte liefde niet meteen opstak, het is pas door folk te gaan spelen dat de viool mijn vriendin werd."*

En zo belanden we bij de Folk. Naast de vioollessen op de academie, zong Ireen in een koor en was ze actief bij de scouts. Toen ze op een keer de huwelijksmis van een medescout opluisterde, werkte ze samen met Erwin Sabbe, de motor achter de Baardegemse folkgroep Good Folk. Zij waren op dat ogenblik bezig met de voorbereiding van een cd-opname en zagen meteen het potentieel in van de jonge zangeres/violiste. Even later stond Ireen mee in de studio om 'Irish Stew' op te nemen.

*"De Folk was toen echt nog een mannenwereld. Toen ontdekte ik echter de Stage voor Traditionele Muziek in Gooik en daar ging echt een wereld voor me open. De muzikale augustusweek zou een vast gegeven worden in mijn leven. Ik was achttien en stond voor een belangrijke studiekeuze. Voor sommigen een beetje onverwacht, ging die niet in de artistieke richting. Mijn ouders hadden graag dat ik eerst 'een echt vak' zou volgen. Na twee jaar Brussel en nog*

*twee jaar Leuven was ik klaar met mijn studies Germaanse. Ik ben mijn ouders nog altijd dankbaar dat ze me de kans gaven om me nadien naar het Gentse conservatorium te laten gaan. Dan heb ik wél gekozen voor een theateropleiding, maar altijd wel met zijdelings een blik op de muziek. In mijn richting zat ook wel een elementaire zangopleiding. Na vier jaar haalde ik mijn diploma. 'Meester in de dramatische kunsten' staat daarop. Maar dan begint het nog maar pas. Ik kon gelukkig vrij snel enkele uren theaterles geven en speelde af en toe een gastrol voor televisie (Wittekerke, Ella...). Daar kwamen geleidelijk uren bij zodat ik nu met de academies van Herzele en Lede een behoorlijk volle uurrooster heb. Toch heb ik mijn lesrooster bewust zo gepland dat er ook nog tijd overblijft om op te treden."*

## Een leven op de planken

Ireen probeerde in zoveel mogelijk projecten te stappen waar muziek en acteren werden gecombineerd. Zo trok ze twee jaar op met 'De Zwarte Komedie', het sterk sociaal geëngageerde gezelschap van Bert Verhoye. Daarna volgde een hele periode bij 'Het appeltje', het collectief dat gesticht werd door de legendarische Yvonne Lex. Alhoewel zij hun thuisbasis hadden op het Eilandje in Antwerpen, traden ze heel veel op in Nederland.

*"Het was zalig maar ook wel hard werken. Wij deden hoofdzakelijk producties voor de jeugd in heel grote schouwburgen. Soms moesten we drie, vier personages spelen en waren we achter het doek al onze tekst aan het roepen terwijl we nog gauw een ander kostuum aantrokken..."*

Er bleef bij Ireen heel die tijd toch nog wel een verlangen smeulen om zich muzikaal te vervolmaken. Zo kreeg ze privé zanglessen bij Peter Hens (De Frivole Framboos) en volgde ze stages bij o.a. Sylvie Berger, Ilse Duyck, Elly Aerden... Op het conservatorium had ze ook Wouter Vandenaabeele leren kennen bij wie ze onder andere tijdens de Gooikse stages haar viooltechniek kon bijschaven. Intussen was ze actief als violiste en zangeres bij folkgroepen als Touche de Beauté en Trez, zong ook bij Cobblestone, een jazzgroep uit Assenede en trok ze op met het jeugdgezelschap 'Kip van Troje'. Dit collectief had ze leren kennen via accordeonist Willy De Block, de muzikale duizendpoot waarmee ze had samengewerkt bij 'The Brossella Folkfriends'. Ireen vertelt het alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. Hoe ze het allemaal uit mekaar kon houden zal

wel een raadsel blijven.

Overigens was Cupido zich in 1995 ook al met haar levensloop komen moeien. Tijdens een avontuurlijke boottocht waren jongelui van divers pluimage spontaan aan het zingen en musiceren geraakt. Tijdens deze jam had de zoon van Venus zijn pijlen gericht naar Ireen en Piet Temmerman. Piet kon als gewezen zanger bij het vermaarde Cantate Domino uit Aalst, serieuze adelbrieven voorleggen. De details over de afloop van deze ontmoeting houden we even voor ons, maar het resultaat was wel dat Vlaanderen een muzikaal koppel rijker was, een concordaat dat zou bezegeld

*"Ik heb altijd een heel sterke band met mijn oma gevoeld. Zij speelde piano en kon prachtig schilderen"*

Ireen Beke

worden met twee muzikale kinderen: Marie en Lander. Dochter en zoon zullen meermaals opduiken in de liedjes van Ireen. Dat brengt ons naadloos bij die grote droom van haar...

## Hartenvrouw

*"Ik vermoed dat iedereen zich in zijn jeugd bezondigt aan poëtische oefeningen. Zo had ik tijdens mijn studententijd ook al wat liedteksten 'gepleegd'. In het Engels, want zo hoorde het toch? Toen ik me eens liet inschrijven voor een sessie 'liedteksten schrijven' bij Bram Vermeulen (Destelheide, Dworp, 1995), werd ik op andere gedachten gebracht. Bram zei: "Geen probleem met het Engels, maar zing toch in het Nederlands. Als je een tekst schrijft in je eigen taal heb je zoveel stappen voor!" Hij was een gedreven lesgever, een grote verteller en een goede mentor. Hij gaf ons heel onverwachte opdrachten zoals de flarden van een droom verwerken in een lied. Daar heb ik de basis gelegd voor het lied 'sneeuw in augustus', een tekst die tot vandaag overeind blijft. Nadien maakte ik af en toe wel een gelegenheidslied, maar echt intensief theater teksten schrijven, was er nog niet bij. Toen ik samen met Anneleen Van Nylen de productie 'Het schoonste van al' maakte, hadden we bestaande poëzie en liedjes gemengd met wat eigen proza. Ik*



foto: © Bart Denolf

## Interview

ze ook a capella goed klinken. En pas daarna begin je aan een arrangement. Dat deed ik dus met mijn liedjes, ik werkte eraan tot tekst en melodie af waren en toen ging ik ermee naar Jonas. Hij bracht er de verfijningen aan. Daar kwam nog bij dat Jonas naast klavier ook uitmuntend sax en gitaar speelt en graag bezig is met het maken van loops, live op scène, wat vaak voor een sfeervolle ondersteuning van de theaterteksten zorgt. Dat hij bovendien heel mooi zingt -zijn hoofdberoep- en sinds kort ook met fluit begonnen is, zijn bijkomende troeven! Toen ik in Zweden op bezoek was bij een vriendin, sprak ik haar over mijn project en terloops zei ik dat ik er ook graag een cello had bij gehad. Zij raadde me aan om eens te gaan praten met Robrecht Kessels, een vriend uit Gent. Het bleek een gouden tip te zijn. Wat bizar dat ik zover moest gaan om iemand van vlakbij te kunnen

contacteren. Ook Robrecht zat niet op een partituur te wachten, maar zocht zelf de passende lijnen onder de melodie. Mijn groep was compleet!"

### Hartenvrouw

Het schip stak nu definitief van wal, bestemming: de première van het theaterprogramma én de productie van een gelijknamige cd!

"Toen ik begon aan het programma had ik niet meteen een thema voor ogen. Maar het kind moet een naam hebben! Toen ik de liedteksten eens overliep, kwam ik tot de vaststelling dat het woord 'hart' vaak voorkwam. Waarop (regisseur) Johanna zei: "Hart? Jij ben toch een vrouw... waarom niet 'Hartenvrouw?'"

Ik ben dan nog enkele liedjes gaan maken rond dit thema. Ik zocht mijn inspiratie nooit ver: mooie of prangende momenten uit mijn eigen leven, een zontje op de grens van leven en dood... maar ook knettergekke dingen zoals de belevenissen

bij een logopedist. De combinatie van kwetsbaarheid en humor, daarmee kun je de mensen raken."

Over de cd kon je in de vorige editie al de uitgebreide bespreking lezen. Dat het een bijzonder mooi luisterstuk is geworden, hebben we de lezer toen al verteld. Intussen is de première van het theaterprogramma in het GC van Oosterzele al achter de rug. De reacties waren ook hier unaniem lovend. De grote opdracht is nu om deze uitgebalanceerde voorstelling geboekt te krijgen. De tendens bij de meeste cultuurcentra is immers 'spelen op zeker'. Heb je een kop die regelmatig op het scherm verschijnt, dan speelt de inhoud van wat die op de planken brengt niet altijd een rol. Als de zaal maar volloopt. Onze hoed af dus voor de intelligente programmator die op zoek gaat naar minder bekende, maar waardevolle producties en daarmee een mix maakt van commerciële en minder commerciële voorstellingen. Wij zouden zeggen: mevrouw of mijnheer de programmator, met 'Hartenvrouw' heb je een echte troefkaart in handen!

"De aanloop naar de première was best nogal spannend. Je weet op voorhand nooit wat je er echt mag van verwachten. Maar toen de reservaties binnenliepen en de zaal haast helemaal was uitverkocht, kwam het genieten. Ik wist dat we er met bekwame mensen hadden aan gewerkt, ik kon voortbouwen op mijn ervaring en de reacties van het publiek bij de afgelopen voorstellingen gaven ons vleugels. Nu komt de uitdaging om met deze voorstelling zo vaak mogelijk te kunnen uitpakken. We hebben zoveel tijd en middelen geïnvesteerd, dat we 'Hartenvrouw' graag nog een tijdje zouden spelen voor we aan een nieuwe voorstelling beginnen werken. Ik ben dan ook ontzettend blij dat we een mooie tournee bijeengesprokkeld hebben voor volgend seizoen en hiervoor het vertrouwen kregen. En ... ik ben mezelf dankbaar dat ik heb doorgezet. Het zou mooi zijn, mocht ik met deze voorstelling ook andere mensen kunnen inspireren om hun droom te realiseren." 🍷

Walter Evenepoel  
www.ireenbeke.be

► kreeg toen goede reacties op de dingen die ik zelf had geschreven. Zo begon het geloof te groeien dat ik misschien wel zelf een heel programma kon maken. Die idee is blijven kiemen en af en toe bleef er een bouwsteentje over om die grote droom te doen uitkomen. Ik had tussendoor wat pianobegeleiding gevolgd zodat ik mijn melodieën niet in een stramien van een paar akkoorden hoefde te maken. Zo had ik na een tijd een basisrepertoire klaar waarmee ik aan de slag kon gaan. Uit ervaring wist ik dat je je bij zo'n onderneming best laat omringen door specialisten. Met Johanna Gielen vond ik de geknipte regisseur. Zij heeft me vooral op toneel-technisch gebied geholpen. Later kwam er ook Walter Janssens (Manmanman) bij. Hij was het die me tekstueel en muzikaal heel wat bijbracht."

Ireen beleefde toen een intense, creatieve periode. Toen op een avond (echtgenoot) Piet in de hobbykamer boven repeteerde met zijn ensemble 'Balvokal', was Ireen beneden aan het oefenen op de piano. Jonas Veirman, een schitterende multi-instrumentalist die ook bij Balvokal zingt, hoorde Ireen bezig en zijn nieuwsgierigheid was gewekt. Zij vertelde hem toen van haar 'grote droom'. Ze liet ook horen dat het muzikaal voor haar niet allemaal zo simpel was, waarop Jonas repliceerde dat hij wel wat wou helpen. Dit was het begin van een heel intense samenwerking.

"Van Bram Vermeulen had ik geleerd dat je liedjes op zichzelf moeten staan, dat

### Meer informatie: [www.ireenbeke.be](http://www.ireenbeke.be)

Daar kan je ook lezen waar en wanneer 'Hartenvrouw' wordt opgevoerd. We willen je nu al verklappen dat dit kan op 25 en 28 juli in Theater Tinnenpot, Gentse Feesten, 28 november in Balegem, 7 december in Roeselare, 13 december in Ninove, 17 januari in Herzele, 15 februari in Mechelen, 5 maart in Oosterzele en 7 maart in Lede. Aangepaste versies van het programma zijn te zien op 5 juli in Westouter en op 24 juli op het Luisterplein van de Gentse Feesten (Podium Muziekmozaïek)